

GAZETA POLSKA

WARSZAWA,
d. 10 Maja 1831 r. we Wtorek.

Prenumerata w stolicy roczna złtp. 40, kwartalna
złtp. 12, miesięczna złtp. 5, Nr. pojedynczy gr. 10
Prenumerata kwartalna po województwach złtp. 20.

Sine ira et studio.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Jenerał Gubernator miasta stołecznego Warszawy.
Rozkaz Dzienny.

Wystąpienie Artylerji rezerwowej i odbyte przedemną rękoczyn z zadziwieniem widziałem. Korpus ten z samych rekrutów w swym zawiązku złożony, dziś staraniem niezmordowanej troskliwości Majora Przedpeńskiego, Dowódcy onego, doszedł do znakomitego wykształcenia, i jest w stanie pełnić służbę przy działach z zupełnym użytkiem. Z przyjemnością przychodzi mi oddać tak Panom Oficerom jako też żołnierzom sprawiedliwość, ale szczególnie czuję być obowiązkiem moim oświadczyć publicznie podziękowanie Majorowi Przedpeńskiemu, któremu nie tylko Artylerja rezerwowa, lecz i korpus Artylerji wałowej do znacznej już stopy zręczności w rękoczynach doprowadzoną, winny głównie ukształcenie swoje.

Odznaczenie się ciągle w boju Artylerji Polskiej, wyższe nad wszelkie pochwały, powinno być przykładem i zachętą dla korpusów Rezerwy i nie wątpię że w razie potrzeby, Rezerwa ta jako też Artylerja wałowa, odpowiedzą godnie przeznaczeniu swojemu. — w Warszawie dnia 9 Maja 1831. — Jenerał Piechoty, J. Hr. *Krukowiecki*.

Jenerał Gubernator miasta stołecznego Warszawy.
Rozkaz Dzienny.

Odbyty przegląd Gwardji Narodowej Warszawskiej przekonał mnie, że zaufanie jakie Rząd Narodowy w Instytucji tej położył, zawiedzionem nie będzie. Miło mi jest oddać sprawiedliwość usiłowaniaom których skutek przeszedł oczekiwania moje. Gwardya Narodowa dowiodła, że przy licznych zatrudnieniach obywatela i częstych kolei wart ćwiczenie się w powinnościach żołnierza nie jest jej obcym. Gwardya piesza i konna we wszystkiem odpowiada celowi swojemu i w własnych chęciach, znalazła środki dojścia wkrótce do tego celu, do którego inni przez długą pracę zaledwie dochodzą. Artylerja zaś tejże gwardji z nadzwyczajną zręcznością odbywszy rękoczyn, przypominała w nich starego żołnierza biegłość. Mam sobie przeto za obowiązek ogłosić publicznie tak wzorowe i godne postępowanie, wzywając was obywatele żołnierze abyście na tej pięknej drodze w usiłowaniach waszych nie tylko nie ustawali, lecz przeciwnie zachęceni

sprawiedliwością którą jak najchętniej, prawdziwie na nią zasługującym, zawsze zwykłem oddawać, równie jak dotąd szybkim do wydoskonalenia się zupełnego, postępowali krokiem. W Warszawie dnia 9 Maja 1831 r. Jenerał piechoty J. H. *Krukowiecki*.

— Komisya Nadzoru Budowl Korony podaje do publicznej wiadomości, iż w Zamku Królewskim, w biurze swoim odbędzie na dniu 16 Maja r. b. o godzinie 10 zrana plus licytacją na wydzierżawienie pięciu oddzielnych do Zamku należących Posesyj jako to:

1. Posesyi Nr. 364 Lit. B. przy ulicy Bocznej składającej się z domu, stajni i ogrodu fruktowego.
2. Posesyi Nr. 614 Lit. C. przy ulicy Niecałej.
3. Posesyi Nr. 614 Lit. M. również przy ulicy Niecałej, obiedwie składające się z kamienic piętrowych wraz z innemi zabudowaniami.
4. Posesyi Nr. 2562 przy ulicy Mariensztadt i Nr. 2618 przy Białoskórnicej razem połączonych, składających się z kamienicy domku i placu na skład drzewa.
5. Dwóch domków pod Nr. 2986 przy ulicy Gornej wraz z placem na paszę bydła.

Warunki do tej licytacji każdodziennie od 9ej do 11ej zrana i od 4ej do 6ej po południu we wspomnionem biurze Komisji Nadzoru przejrane być mogą, wzywa więc niniejszym wszystkich tych, którzy chęć objęcia jednorocznej dzierżawy mieć będą, aby na dniu i godzinie oznaczonej, w wadium warunkami zastrzeżone opatrzeni stawić się chcieli.

Wiadomości urzędowe od wojska.

Do Naczelnego Wodza sily zbrojnej Narodowej.

Już w ekspedycyi do JW. Jenerała Chrzanowskiego, dziś o godzinie 8 zrana pisaną, doniosłem że nieprzyjacielska Piechota jako i Artyllerya pod moje podstępita stanowisko; umyśliłem więc, jak najdłużej w pozycyi Kuflewa się utrzymać, aby działania głównej armii wolne od przymusu były. Tym końcem, szwadronowi który wystąpiłem (na trakt od Jeruzalem do Latowicza) do wsi Wężyeczyna poleciłem, aby się ukrywał dopóty, dopóki nie zobaczy że nieprzyjaciel na pozycją moją naciera, a wtedy dopiero, aby postępując naprzód, wprowadził nie-

przyjaciela w mniemanie, że nowa kolumna na niego debuszuje. Ten ruch przez Majora Braunek z pułku Jazdy Podlaskiej doskonale wykonany został, i zdaje mi się, że nieprzyjaciel, śmiejąc się, półtorej godziny stracił, wstrzymując swój atak na mnie; nie śmiał bowiem śmiało uderzyć na Kuflew, ażeby flanki nie podać mniemanej kolumnie postępującej od Latowicza; tak zeszedł czas utarczkami flankierów pułku 4 Ułanów który stał pod wsią Kołacz jako mający służbę, i przy którym od godziny 8½ ciągle byłem.

Dopiero około godziny 11, nieprzyjaciel mocno odepchnawszy szwadron ku Węłyczynowi kilkoma szwadronami Huzarów poprzedzonych Kozakami wszedł na pozycję, z której odkrył że niema nic do wsparcia tej kolumny; w ten moment kazałem temu szwadronowi kłusem pozycję swą opuścić i do pułku powrócić, co bez najmniejszej skuteczności straty. W tenże czas już nieprzyjaciel całą siłą uderzył na mnie, poprzedzając atak swój około 1000 wyborczych Kozaków zwanych Altamańska Rota i dwoma pułkami Huzarów. Nakazałem odwrot w szachownicę szwadronami pułkom 4 Ułanów i 1 Mazurów; pomimo napierania ciągłego nieprzyjaciela, zżymany nie byłem, chociaż często bardzo wręcał się Jazda z jego ścierania, i nieprzyjaciel mnie począł oskrzydlać i głębszą szedł masą tak że już zbliżając się do wsi w obronie osobistej palasza dobyć musiałem. Tym sposobem cofając się doszedłem, mając nieprzyjaciela tuż za moją linią, aż pod Dwór wsi Kuflew, z kąd ogień dwóch kompanij służbowych pułku 4 strzelców pieszych zostających pod komendą Majora Piwickiego, sypany z ogrodów, oddalił nieprzyjaciela na krótką chwilę. Odwrot ten chlubny dla naszych pułków Jazdy pół ćwierci mili w 760 koni prowadziłem przeciwko pięć razy większej sile przez blisko półtorej godziny, często krótkimi szarżami nieprzyjaciela natarczywość wstrzymując, widząc jednak, że 12 batalionów Piechoty i liczna Artyllerya tuż za Jazdą nieprzyjacielską postępuje, korzystając z danej mi folgi, nakazałem odwrot Jazdy dwiema kolumnami, jedną po prawej stronie wsi Kuflew plutonami, którą sam prowadziłem, drugą przez Dwór i wieś Kuflew szóstkami, pod zastoną rzeczonoj Piechoty. Ruch ten odbył się spokojnie, pomimo ustawicznego strzelania blizkiego Jazdy nieprzyjacielskiej i ciągłego nacierania Jazdy Podlaskiej, którą zostawiłem był z tyłu pozycyi mojej, dla zastony dział, dając rozkaz postąpienia naprzód i ustawienia się obok linii Jazdy, którą odwrot prowadziłem, a którą przed działami stojącymi w baterji rozwinałem. Opierając lewe skrzydło moje o wieś Kuflew, którego Piechota moja miała rozkaz cofania się, Artylleryi zaś jak najprędzej z zajmowanej pozycyi zejść nakazałem, gdyż lubo mocne zajmowała stanowisko, widziałem że przeciwko tak przemagającej sile (w pozycyi którą otoczyć było można) obronę jej niepotrafię i poleciłem jej zejść stanowisko wcześniej na ten przypadek wskazane, gdzie oparcie o las, mając za sobą i drogę do Cegłowa prowadzącą, czyniło ją bezpieczną, nie mogąc być jak z przodu atakowaną.

Ruch ten, tak zakryłem linią innej jazdy i gęsto wysłanemi flankierami, że nieprzyjaciel tego zupełnie nie spostrzegł, flankierzy Jazdy Podlaskiej duża mi tu była pomocą, tymczasem Piechota odebrała odemnie rozkaz,

aby się ze wszystkich zajmowanych posterunków cofała i zajęła miejsce po obu stronach przy baterji. Gdy tylko to poruszenie ukończone zostało, poleciłem Jazdzie Podlaskiej cofnąć się w tył szóstkami od prawego i udania się do Cegłowa, za którą jak tylko minęła baterja, Jazdę Mazurów odesłałem, wtedy nieprzyjacielska Jazda uderzyła z całą natarczywością na pułk 4 Ułanów, z którym dla zastony cofania rzeczonych pułków pozostałem; odwrotem szwadronami w szachownicę cofałem się prosto na działa moje, które ukrywając tym sposobem przed nieprzyjacielem, doprowadziłem go aż na krótki kartaczowy strzał do armat i wtedy dopiero poruszeniem żywym pułku 4 Ułanów w lewo odkryłem działa moje, które nim nieprzyjaciel zdążył się oddalić, czternaście strzałów kartaczowych łącznie ze wszystkich dział wystrzelić zdołały, i dalej kulami rażąc zbliżone już nader jego kolumny, tak Jazdy jako i piechoty, dużą mu zadać musiały klęskę. Skorom tylko rozpoczął ogień działowy, przybiegł cwałem na koniu do mnie Sztabś Lekarz nieprzyjacielski Beniowski, który przybywał od nieprzyjaciela do bratnich szeregów. Radość jego bycia między rodakami była wielka; zapytawszy się go, co za siłę mam przeciwko sobie? oświadczył mi: że z samym Marszałkiem Dybiczem mam do czynienia. Podwoiło to moją chęć żywego i długiego odporu i gdy to oznajmił Artylleryi, ta podwoiła gorliwość i wytrwałość, której w samej rzeczy potrzeba było, gdyż nieprzyjaciel w ten moment 16 dział przeciwko mnie wystawił z których 10 było pozycyjnych. Pułkowi 4 Ułanów, jako w pozycyi leśnej mnie niepotrzebnemu, kazałem udać się z Jazdą już wprzód odesłaną, aby go próżno na ogień dział nie wystawiać, sam zaś postawiwszy Piechotę opartą o las, po obu stronach moich dział, te do żywego ognia jak najbardziej zachęcałem, odpowiedział dzielnie mym chęciom, i do tego nieprzyjaciela zmusiła, że się zupełnie od skutku jej razów cofnęła na wszystkich punktach, wyjąwszy lewego mego skrzydła, na którym, las łącząc się prawie z wsią Kuflew, dokrywał nieprzyjacielowi posuwanie znacznych kolumn Piechoty, zagrażających lewemu skrzydłu mojemu, a nawet odcięciu zupełnie od Cegłowa, gdzie Dyw. Jen. Giełgud wspierać mnie miała. To więc oskrzydlenie jedynie a nie ogień, lubo nader żywy przybywających co moment baterji nieprzyjacielskich, zmusiło mnie do nakazania odwrotu; odesłałem więc działa które 144 strzałów przeciwko tak przemagającej Artylleryi dały pod zastoną jednego batalionu Piechoty, ku Cegłowi, sam z drugim batalionem nieco dłużej się zatrzymałem, tak dla obserwowania poruszeń nieprzyjaciela, jako i zabrania kilku rannych, którzy bez pomocy iść nie mogli. Nieprzyjaciel bijąc ciągle z dział nie śmiał mnie jednak ścigać, tak że ani jednego rannego, ani żadnej broni, na placu nie zostawiłem.

Odnaczyli się w tej walce, gdzie obrót odwrotny więcej zimnej odwagi potrzebuje i trudnym był szczególniej przeciwko tak przemagającym siłom, Major kwatermistrzostwa Polkański Alfons, pułk 1 Mazurów idąc za przykładem swego Pułkownika Byszewskiego i szwadron 1 4go pułku Ułanów silną i dzielną szarżą odparł nieprzyjaciela przed wsią Kuflew, przyczem szczególniej odnaczyli się Major Filleborn, Kapitan Sadulski Leopold, Porucznik Kamiński Józef, Podoficer Prątniewski Alojzy, Żołnierze

Domański i Buchowski, który ostatni mocno jest ranny kulą i lancą w piersi, Porucznik artylerji Hildebrandt i Brzeziński; szczególniej zaś młody Podchorąży pułku I Mazurów Ludwik Zaremba, który widząc mnie w ambasie że konia zabitego w dziale niemał czem zastąpić, ofiarował swego własnego konia i pomimo gestych kul bijących w to miejsce, zaprzędz go pomógł i przykładem swoim innych zachęcał.

Strata woja jest bardzo mała, pułk 4 Ułanów miał oficera jednego rannego, Podoficera jednego zabitego, dwóch żołnierzy lekko rannych, pięciu zabłąkanych i 4 konie zabite. Pułk mazurek poniósł bolesną stratę przez lubionego powszechnie Porucznika Soldenhoff, który poległ, podoficerów dwóch zabitych, żołnierzy 13 rannych, a jeden wzięty w niewolę. Artylerja miała dwóch ludzi rannych i zabitego konia jednego. Piechota wogóle straciła 14 ludzi rannych i zabitych. Przyczyną tak małej straty naszej, było zbyt nagłe stawianie baterji nieprzyjacielskich, które nader niekorzystną miały pozycyą.

Skończywszy tym sposobem polityczkę cofnąłem się o godzinie piątej, stosownie do rozkazu i dopełniłem woli Naczelnego Wodza abym obroną pozycyji mojej, ile możności przedłużył postąpienia nieprzyjaciela ku stanowiskom naszej armii; 3,600 ludzi wstrzymało przez dzień cały, całą siłę nieprzyjaciela, który na Kufiew w 40,000 debuszował. — W Obozie pod Minia dnia 25 Kwietnia 1831 r. Henryk Dembiński Pułkownik Dow. Bdy.

Miał wczoraj nadejść następujący list z Galicyi: Dwernicki party przez korpus 24-tysięczny Jenerała Rotha (oprócz korpusu Ridygera) cofnął się do Galicyi: tu przez Huzarów Austryackich proponowano mu złożyć broń, lecz ten przedstawiwszy im, że za nadto mała onych ilość, bo tylko jedna była Dywizya, która zastąpiła Jen. Dwernickiego od napadu Moskali, proponował, aby do 5 dni pozwolono mu pozostać pod bronią, dając słowo honoru, iż tej nie użyje przeciw rozporządzeniom Austryackim, i tylko dla obrony przeciw napadom Moskali takową zatrzyma: to zostało mu pozwolone, a gdy w tych dniach korpus ten Rotha cofnął się znowu w głąb kraju Wołyń, nie wiedząc dla jakiej przyczyny, Dwernicki poszedł znowu na Wołyń. — Dnia 7 Maja o godzinie 12 w nocy z Galicyi.

— Onegdaj i wczoraj biegały rozmaite pogłoski, o walecznym naszym Dwernickim mniej więcej podobne do prawdy. Między innymi mówiono, iż z korpusem swoim wszedł w granicę królestwa i zbliżył się pod Zamość, ale list powyższy zabija je a inne nie czynią o tём wzmiarki. Były także pogłoski, iż po rozdzieleniu się korpusu Ridygera, powrócił na Wołyń i znaczne nad nim odniósł zwycięstwo.

— Z Bukowiny odbieramy wiadomość, iż wkrótce przyjdzie do wojny między Rosyą i Turcyą. Wszystkie wojska Turckie ruszyły z głębi kraju ku Dunajowi. Pomimo traktatu trwającego dotąd, Sultan mianował *Stourdzę* syna zmarłego Hospodara Multan, na miejsce ojca, a Greka *Wogoridesa* Hospodarem Wołoszczyzny. Turcy mieli już zająć Krajową, i chcą w tych dniach przejść Dunaj. W Multanach trwają rozruchy. Gdy Gubernator Moskiewski Jenerał Kisielow przyjechał z Bukaresztu do

Jass, poprzylepiano kartki po ulicach zagrażające mu *sztubienicę*.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

BELGIA. — *Bruxelli d. 24 Kwietnia*. — *Courrier de Pays-Bas* umieścić następujący artykuł: «Wiadomości z Włoch są przerażające. Komisye wojskowe, wyroki skrócone, rusztowania, kontrybucye wojenne, więzienia przepełnione ofiarami, pragnienie zemsty, zbytek kar, nareszcie przestach najgwałtowniejszej reakcyi; otoż to pigłkie owoce systematu moderców.

W Hiszpanii, Portugalii, te same okrucieństwa. Mordują tam z krwią zimną, zabijają masy ludu zabijają i sądziów za to że nie dość prędko zabijają swoje ofiary, albo cofają się przed niewinnością oskarżonych. Całe społeczeństwo podzielone jest na podejrzliwych i szpiegów; ojciec nie śmie westchnąć w obec syna; przyjaciel unika przyjaciela, a cały naród demoralizuje się i poniża dla chwały i tryumfu prawości.

W Polsce, samowładca Moskiewski przygotowywał te same sceny zniszczenia. Wojsko Dybiczę ciągnęło za sobą cały korpus zabójców, sędziów i oprawców. Ale waleczni Polacy woleli umrzeć pod mieczem żołnierza, jak pod mieczem kata. W kilku tylko wioskach Litewskich Wielki Cesarz mógł znaleźć pociechę z widoku wykonanych swych zamiarów ojcowskich. Rozstrzelano tam biednych rozbrojonych wieśniaków, za to że nie umieli zapomnieć, iż wprzód byli Polakami jak Moskalami.

Tak więc, wszędzie gdzie władza absolutna panuje, tego samego przestachu, tych samych środków gwałtownych używają bez miary i urządzenia dla utrzymania ludów w feudalnym uciemiężeniu; dla wrócenia, gdyby się dało, społeczeństwa ludzkiego w średnie wieki.

I w tych to scenach krwawych, umiarkowani straszą nas rokiem 1793 straszą Roberspiérem, rzeczpospolitą straszą! W 1793 Naród-Król odparł całą Europę wzruszoną przeciwko sobie: w chwili rozwinięcia całej swojej potęgi, w cudownem wysileniu odwagi złamał wszelkie zawady wstrzymujące go w działaniu. Zmuszony uderzać tym samym ciosem i nieprzyjaciół zewnętrznych i wrogów wewnętrznych, musiał kilka niewinnych ofiar poświęcić; lecz tak wielkie nieszczęście naprawił przynajmniej cudo waleczności i przywiązania.

Królowie feudalni nie okupują żadną ceną zimnej swęj tyranii. Dążą na widok niebezpieczeństwa, a po zwycięstwie są nieugięci, nieubłagani! Przypatrzenie się Ferdynandom Hiszpanii i Neapolu, zwróćcie, jeżeli możecie, na Don Miguela, czyliż nie wszysej rozwijają tenże sam charakter bojźni i dzikości?

O ludy Lipca i Września! ludy szlachetne, które na swoich barakach umiałyście rannego unosić nieprzyjaciela z pośród gradu kul i składać obok swych braci; które umiałyście przebaczać i darować życie królom wiarogomnemu i jego ministrom co mordowali waszych braci, wasze dzieci! Was to dziś ludzie feudalni wskazują mniemanym moderantom, tej kaście próżniaczęj, wskazują was jako stroniactwo niebezpieczne dla towarzyskiego porządku! A ci temu wierzą i oddalają się od was! Lecz ich niesprawiedliwość nie potrafi przeistoczyć waszego szlachetnego cha-

rakteru; wy będziecie zawsze postrachem grożącego nieprzyjaciela, zawsze łaskawymi dla wrogów błagających o przebaczenie.

Jak można usamowolnić cały naród Polski?

(Dokończenie.)

Bodajby ten przedmiot, mógł wzniecić taki zapal; z jakim sprawę niepodległości naszej ojczyzny popieramy, bodajby po ukończeniu walki nikt o niczem nie myślał, o niczem nie mówił, jak tylko o oświacie, o instrukcyi! Wtenczas zawita do nas tak dawno pożądana narodowość, która dziś tam się tylko mieści gdzie jest ciemnota i nędza(?); wyżej zaś jak przypadkowo jeszcze się gdzieniegdzie błąka. Wtenczas musi zniknąć ta cudzoziemczyzna która zawsze poniżała nas w oczach świata aby nas zgładzić; która bez litości ostatni grosz nędzarzowi wydiera, aby go na własną przenieść ziemię, lub tylko na własny obrócić użytek. Wtenczas dopiero mieć będziemy nasz własny przemysł; a ten dopiero stworzy nasze narodowe bogactwa. Nie będzie w Polsce oświaty póki nią cudzoziemcy będą kierować, nie będzie przemysłu, póki go cudzoziemcy będą zaszczerpieć, póki go wyłącznie będą dzierżyć.

Przepatrzmy nasze fabryki, rękodzielnie, które nas miony kosztują, oceńmy bezstronnie korzyści jakie dla kraju przynoszą, a przekonamy się że krwią obłany grosz Polski został marnie strwoniiony; bośmy za niego nabyli powiększłej części ludzi, którzy prócz umiejętności, pisania rachunków, za które bodajby ich Niebo nie karało, nie wiele więcej posiadają nauki. Daleka jednak niech będzie odemnie wszelka myśl nietolerancyi. Szanuję cudzoziemców którzy na własnej ziemi nam dobrze czynią, którzy na naszej własnej ojczyźnie znaleźli, którzy dla tej ojczyzny rozum i wsparcie przynoszą. Ale wielu takich naliczymy? większość należy niestety do pasażerskich roślin, które kosztem obcego życia własne utrzymują. Pamiętajmy że to Rząd Moskiewski fabryki cudzoziemskie na Polską ziemię i za Polskie pieniądze przeniósł; poznaliśmy dobrze jego dążenie, i dobro kraju nie było i pod tym względem jego pobudką; chciał utworzyć drugą kastę możną, przychylną sobie, i zdolniejszą od kasty starozakonnych do wytepienia naszej narodowości. Ta to cudzoziemczyzna utrzymuje w poddaństwie cały naród Polski, ona jest jedną z najgłówniejszych przyczyn jego nędzy, gdyż starozakonni rodzą tę nędzę przez bezsumienne wydzieranie ciężko zapracowanego grosza, fabrykanci i rzemieślnicy, korzystając z nagannego szatu, przez opowanie pośrednictwem intryg i przekupstwa najkorzystniejszych sposobów zarobkowania. Tu to leży źródło wszelkiej demoralizacyi, tu przyczyna niechęci, obojętności na dobro kraju który wszyscy bardzo kochamy. Póki Polskie ręce nie będą zdolne robić tego wszystkiego, czego naród Polski potrzebuje, póki Polski rozum nie będzie za najlepsze dla siebie uważał tego co Polskie ręce zrobiły; póty nie ważny się twierdzić że mamy Polski przemysł, że jesteśmy niepodległym ludem. Gdy to uzyskamy, wtenczas zapraszamy cudzoziemców, niech się współubiegają z naszymi; lecz teraz lepiej jest z obcych krajów sprowadzać wyroby zdolną ręką wykonane; niż

nabywać z przymusu wyrobów także cudzoziemskich i tylko zrobionych w Polsce i za Polskie pieniądze, i przedawanych Polakom przez ludzi, którzy zdolni byli porzucić swoją ojczyznę, chyba dla tego że ta nie chciała żywić nieużytecznych dzieci. Nie są to czcze słowa; w stosownym czasie poprę je dowodami, i podam pod sąd opinii publicznej tych wszystkich, którzy w czasie największych wysiłków narodu, jeszcze śmiały intrygować; aby z biednego kraju ciągnąć przesadzone a nawet występne zyski. Tak to oni sprzyjają naszej świętej sprawie! nie dźw; są to pasażerskie rośliny. — W Warszawie d. 29 Kwietnia 1831 r. P. J. Kaczyński Profesor Szkoły Politechnicznej.
(Kilka słów o tej rozprawie umieścimy później.)

Jasnie Wielmożny Rafał Cichocki.

Wszystkie pisma słusznie powstają na bezwstydną opiekę nad JW. Rafałem Cichockim, za szpiega i zdrajcę kraju przez sąd wojenny uznanym, zdumiewają się nad obywatelską gorliwością JW. Reprezentanta, niewłaściwie przedmiot ten do Izby wnoszącego, a Rząd Narodowy, jak gdyby już na zasłużonych laurach spoczywający, milczy i dozwala aby moralna siła narodu osłabiała się tym przypadkiem. My przed czterema dniami, poprzestaliśmy na żądaniu, izby przynajmniej ogłoszono zasady, usprawiedliwiające wstrzymanie egzekucyi wyroku; ale Rząd Narodowy, gardzi opinią publiczną, która się jawnie, we wszystkich pismach objawia, nie pomnąc, że taki był systemat upadłego despotyzmu. W terażniejszych okolicznościach, obojętność na to, co ducha publicznego osłabić może, jest przestępstwem uderzającym. Za nic mają zdanie ludu, a lud składający szeregi walecznych, lud wysiłający się w ofiarach; jest główną podporą odrodzenia naszego. Należałoby wiedzieć rządzącym, jakie oburzenie i najszkodliwsze wnioski, rozszerzają się w stolicy z powodu nie usprawiedliwionego wstrzymania egzekucyi na zdrajcy kraju. Ufność w Rządzie, przywiązanie do niego, może tylko pobudzić do szlachetnych ofiar, w obecnym położeniu rzeczy niezbędnie potrzebnych; ale tej ufności i przywiązania, nie pozyska Rząd, niepojętą łaskawością dla możliwych zdrajców i szpiegów. Raz przecież przypomnijmy sobie, że czas obecny, jest rewolucyjnym, że w takim czasie opinia publiczna jest podstawą Rządu i pomyślności powszechniej; przyjmijmy w tém przynajmniej zasadę równości, że taż sama szubienica służyć powinna dla *Jasnie Wielmożnych Iotrów*, co dla nędzarzy i starozakonnych.